

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 62.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Szirenhangok.

Makó, szept. 6.

Egyszerre nagyon békés hurokat kezdenek pengetni Tisza István is, Lukács László is. Tisza önként felajánlja a távozását, ha ezen az áron az ellenzék ki lehetne békíteni, Lukács pedig kijelenti, hogy nem lát nehézséget fennforogni, hogy a házszabályok pártközi tanácskozás útján részletes revízió alá vétessenek. Mert, a parlamenti kisebbség jogainak biztosítása indokolt követelés s ez az a térénum, amelyen szerinte a kibontakozás mindkét fél által elfogadható módon meg lesz található.

A szirenhangok azonban nem téveszthetnek meg senkit. A nagyenyedi kirohanás és a nagyszalontai fegyvercsörtetés után nagyon gyanus az, hogy most Lukács is, Tisza is az ellenzéknek „indokolt” követeléséről beszélnek, mert két héttel ezelőtt Tisza még „elgázolásról” szónokolt, Lukács pedig még az alkudozások lehetőségét is mereven megtagadta.

Tisza és Lukács tegnapi nyilatkozatait együtt és egyszerre kell olvasni s akkor lehet azoknak igazi tartalmát megállapítani, akkor lehet csak tisztába jönni azzal a ravasz fondorlattal, amelylyel a békeajánlatok örve alatt, tulajdonképpen a mai rendszert akarják megmenteni és állandósítani.

Tisza hajlandó menni. Azt mondta, hogyha a közérdek úgy hozza magával, hogy az a férfi, akit egyedül terhel a szükségessé vált rendkívüli intézkedések ódioma, helyét a kellő pillanatban másnak engedje át. De Lukácsnak szerinte maradnia kell, mert valóságos mérnyeletet követne el a nemzet jogai és léteérdeke (!) ellen a miniszterelnök, ha a kisebbség kiengesztelése végett hamis nagylelkűségből otthagyná a helyét. Tisza okoskodásának végén oda lyukadt ki, hogy egy ilyen téves cselekedet a munkapárt küzdelmének a nemzet számára kivívott gyümölcsét dobna oda.

Hogy mi az a gyümölcs, amit a munkapárt a nemzet számára kivívott, azt Tisza nem mondja ugyan meg, de az alatt azt az egész rendszert érti, amelyet Lukács teremtetett. Látjuk, hogy ez a hatalmi erőszak töbzdadásában áll, amely a nemzeti meggyőződés minden megnyilvánulását elnyomja, amely a népgyűléseket betiltja, a sajtót béklyóba igyekszik verni. S mindezt a

„többségi akarat” védelmének ürügye alatt. Annak a többségi akaratnak, amely csak addig akarát, míg a csendőrség és a katonaság a kezében van, de nem mer az ország elé menni, nem meri a nemzet ítéletét kikérni, mert mint a dervis, mindig csak a maga köldökét nézi s azt tartja a világ közepének.

Tisza akkor, mikor magát áldozatul hajlandó odadobni, ezt a rendszert akarja megmenteni, mint ahogy Horatius Cocles a Tiberisbe ugrott, hogy ezzel megmentse a köztársaságot. Megfeleldezik azonban arról, hogy az ellenzék szemében ez a visszavonulása nem jelent semmit, mert az ellenzék ebben sem politikai, sem személyi áldozatot nem láthat. Személyi áldozatot azért nem, mert hisz fel kell tenni Tiszáról, hogy ő maga is tudja azt, hogy neki az elnöki széken csak keletiellenség, bajai, veszedelmei lesznek, hogy tehát amit ő mint áldozatot akar feltüntetni, az csak menekülés. De nem is politikai áldozat, mert ezen az áron a mai gyűlöletes rendszert akarja fenntartani. És Lukács marasztalása az ő részéről nem egyéb, mint egy garancia megteremtése arra, hogy az elnöki székből való távozása után is, a mai rendszer fennmarad.

Tisza el akar menni azzal a nagyszerű pózzal, hogy mit akart, azt megcsinálta s hogy a borotvát használat után visszatették a tokjába. De Lukácsnak a helyén való megmaradása reá nézve egyáltalán az is jelentené, hogy nem történt semmi alkotmányselelem júniusban, mert hisz maga az ellenzék is belenyugodott Lukács maradásába, már pedig Lukács az utolsó hónapok küzdelmeiben részes volt, sőt mint Tisza mondta, ez a részvétele egyenesen jogcímet szerzett a miniszterelnöknek a többség bizalmára. Tisza tehát egyenesen bűnrészessé teszi Lukácsot, csak azért, hogy aztán ha mégis megmarad a miniszterelnöki széken, akkor ez közvetlen az ő, a Tisza rehabilitációja is legyen.

A terv ravaszul van kieszelve s Lukács Ischlból siet Liza segítségére. A parlamenti kisebbség jogainak biztosításáról szónokol, pártközi tanácskozásra hajlandó s térénumot keres, amelyen a kibontakozás mindkét fél által elfogadható módon volna megtalálható. Ez a váratlan koncilians hang is csak azt akarja elősegí-

teni, hogy helyén maradjon, mert ma már látja, hogy ez az egyetlen mód arra, hogy a júniusi alkotmányselelem a nemzet szemében reparáltassék, hogy az ódiom a munkapárttól elhárítsa-

sék s hogy a mai rendszer fenn tartható legyen.

Nem békekísérlet ez, hanem becsapási kísérlet, nem reparáció akar ez lenni, hanem a munkapárt rémuralmának biztosítása.

Megkezdődtek a csanádi hadgyakorlatok.

Óriási autó-forgalom Makón.

Megtörtént az első összeütközés.

- Saját tudósítónktól. -

Makó, szept. 6.

A mai nappal megkezdődött az a nagyszerű harci játék, mely egy héten át ugyancsak mozgalmassá, forgalmassá fogja tenni Csanád vármegyét s Makóvárosát. A mai nap már megélnéül Makóváros külső képe. Különböző autók száguldtak a városon keresztül, melyeken különböző állambeli katonatisztek ültek. Makóváros népet ugyancsak meglepte ez az óriási forgalom s a kiváncsiak százai álltak körül a „Korona” és a „Korzó”-szálló előtt áldogáló autók körül. A mai nap eseményeiről tudósításunk a következő:

Felbontották a titkos hadparancsokat.

Szeptember hatodika, a mai napot nehezen várták a hadgyakorlatok vezetői. Ugy szólt ugyanis a legfelsőbb rendelet, hogy ezen a napon szabad csak felbontani az ugynevezett „ordre de bataille”, azaz a hadgyakorlatok kivételének pontos tervét. Ez ma meg is történt s így a csatározások már a mai napon kezdetüket vették.

Az első csatározások.

Az első csatározások már megtörténtek s pedig a honvédség került szembe a közös hadsereggel.

Békéscsaba körül Gyul, Kigyós, Doboz, Mezőberény és Vésztő határában két honvéd dandár vonult föl, amely ellen egy közös hadosztály csapatai harcolnak. Az eddig lefolyt gyakorlatok arról tesznek tanúságot, hogy a honvédség ugyancsak megállja a helyét, mert állomásaiból az ellenséges csapatok kiszorítani nem tudták. Tegnapelőtt Csaba és Csorvás között fejlődött ki a harc vonal két ellenséges hadosztály között. Az ütkö-

zetben mindkét részről több ezred gyalogság, továbbá tüzérek és huszárok vettek részt. A Csaba feől felvonuló gyalogdandárt a Mezőberény, Földvár és Dobozmegyerről érkező segédcapatok erősítették meg és ezek segítségével az ellenséget visszaverték Csorvársra. Hasonló ütközet fojt le Mezőberény határában is, ahol azonban csak két gyalogezred és nagyszámban lovasság mérte össze erejét hasonló erősségű honvédséggel. Itt az ütközet azzal ért véget, hogy a honvédsapatokat visszazoritották Csaba felé. A pénteken Csabán álmószó nagyváradi honvédezred ismét keresztül vonult ennek következtében Békéscsabán. Ugy szintén visszavonultak a verseci, lugosi, szabadkai, szegedi honvédezredek is. Ezek nagy kerülővel, Békés felé indulva, iparkodtak kijutni az ellenséges csapatok vonalából.

Nehezen megy az előfogatok szerzése.

A legtöbb gondot ad a hadjárat rendezőinek, hogy a szükséges előfogatok szerzése a legnagyobb nehézségekbe ütközik, mert sem a fiakkeresek sem az igás fuvarosok nem akarnak a katonaság által felajánlott 17, illetve 12 korona 50 fillér napi fuvardíj mellett szolgálathoz állni, hanem a fiakkeresek 20, az igás fuvarosok pedig 14 koronát követelnek, amit azonban a katonaság nem akar elfogadni s ezért tegnap az itt időző egyik katonatiszt a közeli községekben keresett fuvarosokat. A mennyiben azonban itt sem kapna, úgy a makói fuvarosokat karhatalommal kényszerítik a fuvarozásra,

ÉRTESITEM

mentes pálinkák, valamint

a tisztelt KERESKEDŐ, VENDEGLŐS és ITALMÉRŐ urakat, hogy mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szesz-
rumok és tea-rumok és mindenféle liquörök legelőnyösebb beszerzési forrása

Iritz Sámuel özv.
cégnél M A K Ó.

a honvédelmi miniszternek tegnap érkezett távirati rendelete folytán.

Automobilok a hadgyakorlaton.

Az újabb harcászati óriási szerepe van az automobilnak, ennek a gyors közlekedési eszköznek. Különösen a mi sík vidékünkön rendezett harci játékon érvényesül nagyszerűen az automobil.

Ezért a tegnap este a stokerani automobil osztálynak 51 autómobilja érkezett a megfelelő legénységgel Makóra. Az óriási gépkocsikat a makói téglagyárnál helyezték el. A különféle színű hatalmas gépkocsik azonban ma már fontos hadgyakorlati dolgokat végeztek. Egész nap száguldoztak Makóváros utcáin.

Légihajó-útreg Makón.

Lapunk előző számában már megemlékeztünk, hogy Uselac kapitány, a katonai légihajó-osztály parancsnoka Makóra érkezett, hogy a nagy manővernél a légihajó-osztály mozdulatait irányítsa.

Az ideai hadgyakorlatok alkalmával akarják tulajdonképpen kipróbálni a légihajót, mely már eddig is beváltnak mondható a tegnap Nagyörs és Teremia között megvívott csatánál, mikor a hírszolgálat teljesítését a táviratnál és telefonnál is gyorsabban teljesítette. Ennek a légihajós hadosztálynak egy 12 tagú csoportja ma este 5 légihajóval Makóra érkezett és légihajókat a mindenkori készenlétre a megyei kórház mellett helyezték el.

Nehéz a csendőrség feladata.

Arról is szóltunk már, hogy a vármegyei csendőrséget igen megerősítették az esetleges merényletek megakadályozása végett. Erre szükség is volt dacára annak, hogy az udvarhoz tartozók életbiztonsága fölött külön kirendeltség őrökdi. Hír szerint a hadgyakorlatokra igen sok gyanus alak érkezett, főleg külföldről a harcászati területére.

Sokan az anarchistáktól félnek ezért a csendőrség szigorú parancsot kapott, hogy az állandó cirkálásában mindenkit igazolásra szólítsanak fel. Így történt meg, hogy ma délelőtt Tóth István makói gazdálkodót, ki gyalog ment a Rákosi országúton, a csendőrség igazolásra szólította fel.

A trónörökös Makón.

A nagygyakorlatok fölött a legfőbb intézkedési jogot Ferenc Ferdinánd trónörökös gyakorolja, ki hétfőn utazik reggel 6 óra 4 perckor Makón át Mezőhegyesre főhadiszállására, honnan a döntő ütközeteket intézi.

Lázasan várják Makón és általában az egész vármegyében a trónörökösöt.

Ma aztán megérkezett a teljes vezérkar, mely itt nyert elszállásolást. Érkezett továbbá Európa minden részéből igen sok katonai méltóság.

Kik kísérik a trónvárományosát?

Makóváros rendőrkapitányi hivatala ma küldötte szét a perron jegyeket a trónörökös fogadtatásához, kit a trónörökös kívánsága szerint a vármegye nevében csak Hervay István alispán fogad.

A trónörökös vonata 9-en hajnalban öt órakor érkezik meg Szegedre és ezt megelőzőleg néhány perccel fut be a szegedi állomáson az ugynevezett hadgyakorlati vendégvonata, a mely az attassékat és a külföldi előkelőségeket hozza. A trónörökös vo-

nata egy udvari kalauzkocsiból, egy Máv. termeszkocsiból, egy K. und K. Staatsbahn termeszkocsiból, két udvari termeszkocsiból, egy udv. konyhakocsiból és egy udvari konyha-mellékkocsiból áll.

A trónörökös vonatát Ceglédig Vercsey Zsigmond balparti üzletvezető, Cegléd-től Szegedig Uray Zoltán szegedi üzletvezető-helyettes és Szegedtől Mezőhegyesig Fábry Sándor, Az Acsev vezérigazgatója vezeti.

Gyógyszerészek vasárnapi munkaszünete. *)

Körülbelül egy éve annak, hogy a makói gyógyszerészek, szám szerint hatvan, megalakították a makói gyógyszerész-testületet. Az igazat megvallva, annak idején nem igen tudtuk magyarázatát adni annak, hogy miért szükséges a testület megalakítása. Azt mondták a gyógyszerészek, hogy különösen anyagi érdekeik, megvédése tette azt indokolttá. Ha testületben vannak, egyöntetűben s nagyobb súlyal tudnak ellenállni azoknak a sokszor határtalan követeléseknek, melyekkel a különböző egyletek, betegsegélyező pénztárak velők, szemben fellépnek. Hangoztatták továbbá, hogy egyéb ténykedésük is egyöntetűbb lesz, ha alapszabályok paragrafusai kötik a testület tagjait.

Konstatálni kell, hogy ez az egyöntetűség eddig csupán anyagi érdekeik védelmében, az új évi ajándékoknak eltörlésében nyerhetett kifejezést, no meg abban, hogy a Makóra engedélyezett drogeriát megfajtották, mielőtt az megnyílt volna.

Ezért igazán kár volt az idők pocskolni a testület megalakítására s a tisztát az alapszabályok megírására. Mert ha csak ilyen önző s tisztára anyagi érdekek vezérelték gyógyszerészeinket, akkor nem a legfényesebb s épen nem a leghumánusabb bizonyítványt állították ki önmagukról.

Föltevéssünk, ugy látszik, szomorú valóság. A legutóbbi időben törtétek tényleg igazolnak bennünket. Mert a mikor a testület szociális érzékű tagjai szóba hozták a gyógyszerésztársak vasárnapi délutáni bezárásiának tervét, azonnal a levegőbe röpült az a nagyon hangoztatott egyöntetűség s hajba kaptak vala a hat gyógyszerészek. Nem tudtak egyöntetűen megállapodni, mindenki feltette a maga konokát. Hajba kaptak s a közönséget hívták fel ítélő bírónak.

Komikus, de egyuttal szomorú látvány.

Mert miről is van szó? Arról, hogy miután az orvosok életbe léptették a vasárnap délutáni munkaszünetet, gondoskodván azonban két permanentiában levő orvosról, a gyógyszerészek között is akadt, a ki szerette volna az orvosok által megteremtett rendszert a gyógyszerészek között is felállítani. S az óhaj épen, nem volt alaptalan. Mert mióta az orvosi rendelés vasárnap délután szünetel, a gyógyszerészeknek vajmi kevés dolguk akad, jóformán semmi. A mi abban leli magyarázatát, hogy maguknak az inspekciós orvosoknak sincs soha sok dolguk. Alig irnak meg egy vasárnap délután 4-5 receptet. Mert a publikum hozzászólt, hogy csak is sürgős bajnál és szükség esetén fordul a vasárnapi ügyeletes orvoshoz. Miért kell hát ezért a 4-5 receptért 6 gyógyszerésztársat egész vasárnap nyitva tartani? Miért kell legkevesebb 6 embernek begubózva a patikában ülni s várni, de hiába várni? Mire föl?

*) Ugy e cikkre, mint e tárgyban már megjelent előző közleményre is legközelebb megtesszük észrevételeinket.

Erre igazán semmi szükség nincs. A makói gyógyszerészek kivétel nélkül segédekkel dolgoznak. A segéd pedig ember, a kinek szintén van szüksége pihenőre. Igaz, hogy kapnak a segédek is kimenőt. De mikor? Hétfőn délután, mert vasárnap délután a tulajdonos szeret szórakozni. Azt pedig nem kell bizonyítani, hogy Makón mégis csak van külön-bégy egy vasárnap délutáni, meg egy hétköznap délutáni szórakozásban. A magam részéről én igen is elfogadom *Justitiá*-nak e lap augusztus 27-iki számában megjelent cikkének érveit és végkövetkeztetéseit. Csak annyi patika legyen nyitva, a meennyi az inspekciós orvosok receptjeit elkészíti. S erré kettő utig elegendő. Hadd menjenek a patikus segédek és gyakornokok egy kicsit a levegőre, hadd szórakozzanak s menjenek maguk a tulajdonosok is. A közönség pedig szerezz be toilette, pipere s egyéb 3 krajcáros szükségletét délelőtt, a mint-hogy délelőtt vesz gyufát, perlit, sajtot stb. Az élelmiszerek vannak olyan fontos szükségletek, mint a vaselin, meg a Margit-krém, s a boltok mégis zárva vannak. A publikum igen is tud alkalmazkodni.

Más itt a baj. Dacára a nagy dérel-durrall megcsinált gyógyszerész-testületnek, az egyetértés vajmi gyenge lábón áll a patikus urak között. Egy kicsit dul köztük a kenyérrigység. Ez így van, meg merjük mondani nyíltan. Az egyik patikus attól fél, hogyha ő neki 2 vasárnap délután be kell zárni, nyakára fog avasodni az összes Ideál-s odaál-krém, a többi patikus pedig meg fog ez alatt gazdagodni. S viszont. Nem egyszer hallottam hangoztatni, hogy egy némely gyógyszerész egy egy vasárnap délután 60-80 koronát árul kezi előadásban eladott piperecikkekéből, meg esont-spiritusból. Hát ez, uraim, egyszerűen mese. Csak ijesztés és kérédek. Bizgalt s tudott dolog, hogy vasárnap délután, különösen az utóbbi időben, jóformán semmi dolga sincs a patikusnak. Piperecikkekért sem zaklatják halálra. Miért hát akkor ez a nagy ellenkezés és oktalan tiltakozás a vasárnapi munkaszünet ellen? Ugy mindennáron otthon akar ülni a patika tulajdonosa? Hiszen zárt, patika mellett is otthon ülhet!

Egyébként is kár volt az egész ügyet azonnal a közönség ítélőszéke elé állítani. Mert, mint látjuk, a közönség nem igen óhajít itélni, csak a közönséggé átvett érdekelt patikusok villogtatják fakardjukat s a krumpli puskájukkal hadonáznak. A közönség látván, hogy két gyógyszerésztárs nyitvatartásával rajta sérelem nem történt, az egész dolgot hallgatólagnak tudomásul vette. S tudomásul vette már akkor, mikor még nem is történt semmiféle rendszerváltozás. Mert csak vajudtak a hegyek, de az a bizonyos nyomorúságos egér nem tudott megszületni. Pedig csak egy kis jóakarát és belátás dolga az egész.

Lapunk nyomdájában egy tanulóleány fizetéssel felvétetik.

A csanádpalotai határban, de a magyarcsanádi vasúti órához mellett **9 és fél** katasztrális hold levő hagyma alá is, haszonbérbe kiadó. Értekezhetni lehet:

Dr. Kiss Pál, makói ügyvéddel.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Szept. 7. Római kat. Regina Gör. kat. Auguszt. 25. Bertalan. - Nap két 5 óra 26 perckor, nyugszük 6 óra 28 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Változó, szeles idő várható, hőmérséklet és elvétel csapadékkal. Sürgönyprognozís: Változó, szeles, hűvösebb Déli hőmérséklet: 18.9 Celsius.

- Elmarad Makóváros közgyűlése. Makóváros képviselőtestületének hétfőn kellett volna megtartani szeptember havi rendes közgyűlését. Ezt a közgyűlést azonban a katonai nagy gyakorlatok miatt a polgármester egy héttel elhalasztotta, így a szeptember havi közgyűlést 16-án tartják meg.

- Anarchistákat keresnek. A belügyminiszter ma Makóváros rendőrkapitányi hivatalához két körözvényt küldött, amelyben körülírja, Sanicher Carvajol Maximinó és Bortolozzi Ettere urak külső kinevezését s azt mondja, hogy ezek a cífra nevű urak anarchisták s ha talán erre jönnek le kell őket fűlteni.

- Hűvös időjárás. Ha ugy vissza pillantunk az ideai nyárra, azt tapasztaljuk, hogy az idén ugy szólna nem is volt nyár, mert a kánikula is esős, hűvös volt. Így szeptember elején más években még verőfényes igen, meleg napok sztoztak járni. Ez évben olyan a szeptember, mint más évben a november. Borús, ködös és esős, de főleg igen hűvös az idő, mely az ősi terményeknek, különösen a szőlőnek beérését hátráltatja.

- A must vasúti szállítása. A kereskedelmi miniszter a must-és hordószállítások tárgyában hozzá intézett felterjesztésre értesítette a vármegyét, hogy a szüret idejében elszállítandó mustküldemények részére megrendelt kocsik késedelem nélkül és lehetőleg teljes számban való rendelkezésre boosátása tárgyában intézkedett, továbbá arról is, hogy ugy a feladásra került mustszállítványok, mint az üres hordók is lehetőleg gyorsan és akadálytalanul továbbíttassanak. Utasította egyuttal a vasúti közvegeket arra is, hogy a szüret előtt és alatt nagy mennyiségben feladásra kerülő üres hordókat a fennálló szabályok értelmében kíméletesen kezeljék.

- A tanító sorsa. Egy kopott, rongyos külsejű ember állított be ma délelőtt Makóváros rendőrkapitányi hivatalához és elmondotta, hogy ő okleveles tanító, kit önhibáján kívül mozdítottak el állásából és fegyelmi vizsgálata még most sincs befejezve. Körülbelül két éve, hogy folyik fegyelmi ügye és azóta koldulásból él. A rendőrhatalóságot arra kérte, hogy toloncolják haza, Csurgóra. A rendőrkapitányi hivatal teljesítette a züllött ember kérelmét.

- Az Otthon kávéház megnyitása. Az „Otthon“ kávéház, melyet Weisz Jenő tulajdonos teljesen átalakított és különös pompával berendezett, ugy hogy az akár a fővárosban is megállaná helyét, holnap, szombaton este megnyílik. A kávéház ünnepélyes megnyitóján Purcsi Károly zenekara játszik.

- Birtokváltozások. Bernát Varga Balázs s neje Kis Mártha királyhegyesi lakosok megvették Panyor János bogárczó szántóföldjét 18000 koronáért. Mészáros György megvette Bakó József 6 h 1379 négyzetöl hatrongyosi tanya földjét 14000 koronáért. A makói ipar és

kereskedelmi társulat bírői árverésen megvette Pap József s neje Török Erzsébet szuszogói ingatlanát 5501 koronáért. Szabó Ferenc s neje Erdei Katalin megvette Király Mihályné Sz. Baranyi Klára belső járandóját 4000 koronáért. Balázs György s neje Hajdu Anna megvette Ludányi Sándor s neje Macsán Julianna 4 h 726 négyszögöl területű ház utáni legelőjét 5700 koronáért. Tézsza István (: kinek neje Igaz Etel) megvette Brutyó István s neje Czene Anna 8 h 1220 négyszögöl hatrongyosi tanyaföldjét 16900 koronáért.

— **Meghívó.** A makói összes szervezett ipari munkások 1912 szeptember 8-án (Kisasszony napján) a „Korona” szálloda emeleti dísztermében *Kolompár* Béla zenekarának közreműködése mellett az alakítandó „összmunkás dalárda” alapja javára aranyhal-halászat és amerikai árveréssel egybekötött zártkörű táncmulatságot rendeznek. Belépődíj személyenként 1 korona 40 fillér. Családjegy 3 korona 20 fillér.

— **Auyakönyvi hírek.** *Elhaltak.* Tóth Lajos 2 hónapos Martonosi Péter 23 éves korában.

A makói piacról.

Megint olcsóbb a buza.

Szokatlanul viharos volt ma a budapesti gabonatőzsde. Ellenőrizhetetlen hírek kerengenek a levegőben. Ma híre járt annak, hogy Románia, Bulgária és Szerbia hadi készüldéseket végeznek Törökország ellen, hogy még ez ősszel nagyobb támadást intézzenek Törökország ellen.

A rendkívül ideges gabonatőzsdének a kőszahírek elengedők voltak arra nézve, hogy a vételkedv megcsappanjon. Az üzlet így is valamivel magasabb áron indult s a buza métermázsájáért 23 kor. 60 fillért fizettek.

A makói piacon évek óta talán először 10 forintot alul vették a búzát, 19 korona 80 fillér volt a buza métermázsája s csak a piac vége felé fizettek a buza métermázsájáért 20 koronát.

A kukorica ára tekintettel arra, hogy az állandó esőzés, a termés beérését erősen hátráltatja továbbra, is erősen tartotta az árát. Métermázsánként Budapesten 19 koronát Makón pedig 20 koronát fizettek érte.

A buza piacon a legteljesebb üzletlenség uralkodik. Az árak siralmasan alacsonyak s most, hogy, a nagy hadgyakorlatok miatt a vasúti szállítás is szünetelni fog, ellehetnek rá a kertészek készülvé, hogy még kevesebb hagymátfognak majd eladni. Egyébként az árak a régiiek voltak, Vöröshagymáért métermázsánként 4 koronát, fokhagymáért pedig 7-8 koronát fizettek.

TANÜGY.

Értesítés.

A makói belterületi állami elemi iskolákban a tanítás a következő napokon fog megkezdődni:

1. A Szegedi utcai állami iskolába és az Eötvös-utcai állami iskolába (Grünstein féle ház) felvett tanulóknak a tanítása folyó év szeptember hó 16-án délelőtt 8 órakor fog kezdődni.

2. A Deák-Ferenc utcai állami iskolába felvett tanulóknak a tanítói, mivel ott a katonák eltávozása után nagy takarítás, meszelés lesz, — folyó év szeptember hó 21-én délelőtt 8 órakor fog kezdődni.

3. Azon tanulók, kik a múlt iskolai évben ezen iskolákba jártak, de még nem iratkoztak be, folyó hó 16-án délelőtt 8 órakor a Deák-Ferenc utcai állami iskola igazgatói irodában felvételre jelentkezhetnek. Más jellegű iskolákból átlépni szándékozók csak azon esetben vétetnek fel, ha elegendő hely marad.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

* **Leányvásár bemutatója.** Holnap szombatonadja Nádasy színtársulata Jakobi és Martos nagysikerű operettjét a *Leányvásárt*, melyet Thury igazgató a tavaszi idényben ugyan előadott, de a melynek most lesz a tulajdonképeni bemutatója. Színtársulatunk operette személyzete lázasan készül ezen operettra és Nádasy igazgató is minden lehetőt elkövetett, teljesen új díszleteket és jelmezeket készített, hogy e nagyhatalásu darabot fővárosi színvonalon álló előadásban és a darabot megillető díszletek és jelmezek keretében mutathassa be a makói közönségnek. Tegnap délután már a 86-ik gyalogezred zenekarával folyt a próba, ma is egésznap zenekari próbák tartatnak, s e darab előkészületei miatt Nádasy igazgató ma nem is tart előadást, már pedig tudjuk hogy ezt milyen anyagi áldozattal jár Nádasy igazgató részéről, mert hiszen közel 600 korona napi kiadása akkor is megvan, ha nem tartott előadást. Reméljük is hogy a makói közönség Nádasy igazgató ezen áldozatkészségét méltányolja és hozzájárul ahhoz, hogy az idej színiidény is a múlt évihez hasonlóan sikerüljön. A „Leányvásár” vezető szerepeit Molnár Janka, Peterdy Etus, Nagy Dezsőné, Nagy Dezső, Korda Sándor, Komlós, Derényi és Farkas Béla játsszák.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (150)

Két fiatal szív szomorú végzete.

MÁSODIK RÉSZ.

VI.

— Trangy, emlékezhetünk rá, nem túrt lemondást.

Azokhoz a természettől savanyu lelkekhez tartozott, a kik egyformán ecetessé és keserűvé tesznek mindent.

Vejének száraz és kevés tiszteltre való hangja felkavarta az epéjét s még inkább felizgatta az ellen a betolakodó ellen, kinek társaságát ráerőszakolták.

Minthogy természetes hajlama volt, hogy mindig a rossz oldalról fogta fel a dolgokat, bizalmatlankodni kezdett és kérdezte magában hogy minő indokok üzték az ügyvédet, hogy kultiválja barátságát egy olyan unalmas és öntelt embernek, aminő Divoire volt.

Nem talált csak egyellen egyet : a vágyat, hogy megjuthassa viszonyát Divoirenéval.

Serraval Jean szerette a szépet tenni, mint az apja ; semmi meglepő sincs benne, ha újra udvarolni igyekezett annak, aki majdnem hogy nejevé lett.

— A vőm, gondolta Trangy magában, ép oly vak, mint amilyen hiu ; én mindamellett magam nem figyelmeztethetem rá, hogy leányom szerette ezt az urat és hogy talán még most is szereti . . .

Legalább felnyitom a szemét a maga helyén és ha csakugyan van angolna a szikla alatt, majd ki tudom onnan ugratni.

Feltette magában, hogy vacsora atatt tanulmányozni fogja a Simonne és vendége megtartását és közelről szemmel tartja őket.

Folyt. köv)

Aradi és csanádi egyesült vasutak.

6321 - 912. számhoz.

Hirdetmény.

Kapcsolatban f. év augusztus hóban kiadott V. 6321 - 912 sz. hirdetésünkkel közhírré tesszük, hogy a kereskedelemügyi m. kir. Ónagyméltóságának f. évi augusztus hó 31-én kelt 64167 - III. 3. számú felhatalmazása alapján a teherárak felvételének korlátozását az arad-szegedi vonalunk állomásain az idézett hirdetésünkben felsorolt okok miatt a kocsirakományban feladásra kerülő hagyma küldeményekre is kiterjesztettük.

E szerint a kocsirakományt képező hagyma küldemények f. évi szeptember hó 13., 14. és 15-én az arad-szegedi vonalunk állomásain fel nem vétetnek.

Arad, 1912. szept. hó 3.

Igazgatóság.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi-szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, életet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes ize miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálairatbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Gépiró

délutáni foglalkozást keres.

Cím a kiadóban.

Lapkihordó-fiuk

felvétetnek a kiadóhivatalban.

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre :

Egész évre . . . 14 Kor.

Félévre 7 Kor.

Negyedévre . . . 3 K. 50 fill.

Aradi és csanádi egyesült vasutak.

V. 6506 - 912. sz.

Hirdetmény.

A vonalaink mentén tartandó záró hadgyakorlatokon résztvevő katonai csapatok és katonai felszerelések akadálytalan elszállítása szükségessé teszi, hogy a polgári áruszállítványok a vasúti raktárakból sürgősen elszállíttassanak.

Ezt a célt elérendő a nagyméltóságú kereskedelemügyi magy. kir. Minister f. évi augusztus hó 31-én kelt 64167/III. számú magas engedélye alapján f. évi szeptember hó 9-től f. évi szeptember hó 15-ig bezárólag az Arad-szegedi vonalunkon fekvő állomásokon (Opécska, bez. Kiszombor bez.) érkező azon árukra, a melyekre a dijszabásszerű fekbérmentes idő 4 nap, a fekbérmentes időt 24 órára szállítjuk le, míg az ált. hat. B) szak. J-XI. fej. b. 3. B. a. pontja alatt 100 kg. és naponkénti 2 fillérben megállapított fekbérmentes időt, 100 kg. és naponként 10 fillérre, — az ált. hat. B) szak. J-XI. fej. b. 3. B. E. pontja alatt 100 kg. és naponkénti 6 filléres fekbérmentes időt pedig 100 kg. és naponként 30 fillérre emeljük fel.

Arad, 1912. aug. hó 31-én.

Acsev. igazgatóság.

Iritz Sámuel özv. cég

ITALÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes pálinkákról :

Valódi kék szilva literenkint	2.— K.
Valódi törköly	2.40 "
" 5 éves kajszin barack	3.— "
" 8 " " " " "	4.— "
" 10 " " " " "	5.— "
" 5 " borpálinka	3.— "

A valódiságért a cég felelősséget vállal.

3 szobás

lakást keresek a főtér közelében. Cím a kiadóban.

Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges

borok kis és nagy mértékben

Iritz Sámuel özv. cégnél kaphatók.

Tubarózsa-krém és kenőcs az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. **Tubarózsa-hajkenőcs** a haj és bajusz növényét legjobban elősegíti! 1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér.

— Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 füveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kocchillin szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezésével a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:
JENEI SZÉKELY LAJOS
 gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszerárúháza
 MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)
 Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!
 Telefon-szám: 127. Telefon-szám: 127.

Meglepő ujdonság!
 Facimbalom (Xilophon.)
 Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a mellékelt verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona

Wagner a „Hangszer-Király“
 országszerte elismert elsőrendű hangszerárúháza, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen. Öväs: Figyeljen a pontos címre.

Ujdonság! Tündérharangok
 Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani Kovácsolt vasállványon 15 összehangolt ezüstműcsengővel van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10 korona

Wagner a Hangszer-Király
 országszerte elismert elsőrendű hangszerárúháza, Budapest, József-körut 15. szám alatt. Öväs: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

PÁRTOS E. ÉS TÁRSA MAKÓN.

Nyári ujdonságok verseny árai:

Lüszter felöltők	II. 12. K-tól.	Női ingek	1.70 K-tól
Lüszter	I. 15. — „	Háló kabátok	1.80 „
Delén bluzok	3. — „	Női nadrágok	1. — „
Himzett	3.90 „	Fűző védő	III. 1.20 „
Csipke	5. — „	Fűző védő	II. 2.40 „
Párnák	1.70 „	Fűző védő	I. 3. — „
Paplan lepedők	5. — „		

Szigoruan szabott árak!

Selyem, Batiszt, Schifon és Lüszter ajsók!

Csecsemő kelengyék! Keresztelő párnák! Fejkötők! Pique paplanok!

Ez a „MUKI“ művész.
 Szájharmonika dobbal.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat a művész harmonikán játszik, a valódi bőrrrel ellátott dob pedig kíséretül szolgál. Ára tokkal és egy mesés ajándékkal együtt csak 4 korona

o Wagner a „Hangszer-Király“ o
 országszerte elismert elsőrendű hangszerárúháza, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen. — Öväs: Figyeljünk jól a pontos címre és a házszámra.

Legujabb! Ha hegedülni
 óhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozva, remek hangú, domboru hegedűt tokkal, 16 drb. felszereléssel és mesés ajándékkal együtt csak 12 koronáért

Wagner a „Hangszer-Király“
 országszerte elismert elsőrendű hangszerárúháza, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

Öväs: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

Miért vagy másé? Fecském hova szállsz?
Akiknek a szívük fáj? Hogy van a Pali bácsi?

stb. népdalokat, kuplékat, katona és cigányzenét élethűen átsza az óriási „Adria“ beszélőgép, mely 5 legujabb hanglemezzel, nagy felszereléssel csak 40 korona.

WÄGNER „Hangszer-király“
 BUDAPEST VIII. József-körut 15.

Gyorsjavító műhely. Nagy fényképes árjegyzék ingyen!

„VARAZSFUVOLA.“

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsuvola“ rendkívül kellemes 20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, fűzetel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wagner „Hangszer-Király“ országszerte elismert legolcsóbb hangszerárúháza kapható, Budapest, József-körut 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Makó város legkellemesebb szórakozó helye a KORONA-SZÁLLÓ
 KÁVÉHÁZA, ÉTTERME ÉS KERTHELYISÉGE.

Kávéháza teljesen ujonnan, a legmodernebb kényelemmel berendezve a legkedveltebb találkozó helye az uri közönségnek és családoknak.

Kitünő konyha, kiváló borok, minden időben frissen csapolt udvari sör. — Színház után friss vacsora.

Tisztelettel: **KEMÉNY BÉLA** vendéglős.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.